MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – juni 2026

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand juni.

1. Discussies voorbije maand in de (Europese) Raad

1.1 Europese Raad: bespreking van het Meerjarig Financieel Kader 2028-2034, concurrentievermogen, handelsrelaties met China, de oorlog in Oekraïne en de situatie in het Midden-Oosten

Op 18 en 19 juni vond in Brussel de Europese Raad plaats, waaraan Eerste Minister De Wever deelnam. De aanwezigheid van president Zelensky onderstreepte het belang van de toetredingsonderhandelingen met Oekraïne. Na het opheffen van het Hongaarse veto werd beslist om in juli twee nieuwe onderhandelingsclusters te openen, gevolgd door de overige clusters in het najaar. De Europese leiders bevestigden tevens de verlenging van de sancties tegen Rusland en spraken hun blijvende steun uit voor Oekraïne, al bleef discussie bestaan over de rol die de EU in eventuele vredesonderhandelingen moet opnemen. Daarnaast gaf de Europese Commissie een stand van zaken over de uitvoering van de "One Europe, One Market Roadmap", met onder meer verdere vereenvoudiging van regelgeving, de versterking van de interne markt en investeringen in energie, digitalisering en artificiële intelligentie. De leiders bespraken ook de economische relaties met China. Er was brede overeenstemming dat de EU haar economische weerbaarheid moet vergroten via een gezamenlijke strategie van "de-risking", zonder de economische banden volledig af te bouwen. Daarbij werd gepleit voor een gelijk speelveld, een versterking van de Europese handelsinstrumenten en een eensgezinde Europese aanpak. Ook de onderhandelingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK) kwamen uitgebreid aan bod. De eerste becijferde onderhandelingsvoorstellen bevestigden de klassieke tegenstelling tussen de nettobetalers en de lidstaten die sterk inzetten op cohesiebeleid. België benadrukte dat een sterke stijging van de nationale bijdrage onaanvaardbaar is, verzette zich tegen bijkomende besparingen op cohesiebeleid en pleitte ervoor de Europese douane-inkomsten maximaal te behouden. Tegelijk blijft België bereid om constructief mee te werken aan een hervorming van de eigen middelen van de Europese Unie. De Europese Raad sloot af met een bespreking van de situatie in het Midden-Oosten. De leiders bevestigden hun oproep tot de-escalatie en diplomatie, terwijl de uiteenlopende standpunten over mogelijke maatregelen tegenover Israël opnieuw duidelijk naar voren kwamen.

1.2 Raad Algemene Zaken: debat over het Meerjarig Financieel Kader, eigen middelen en uitvoeringsverordeningen

De Raad Algemene Zaken sprak over de voortgang van de onderhandelingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het Eigenmiddelenbesluit (EMB). Het Cypriotische voorzitterschap presenteerde een volgende versie van het onderhandelingsdocument. In deze versie waren voor het eerst concrete financiële parameters opgenomen voor onderdelen van het toekomstige MFK. De gedachtewisseling in de Raad legde opnieuw de klassieke breuklijn bloot tussen de netto-betalende en netto-ontvangende lidstaten. Waar de netto-ontvangende lidstaten het Cypriotisch voorstel een stap in de goede richting vinden, zijn de netto-betalende lidstaten van mening dat het volume te hoog blijft. Het Cypriotische voorzitterschap gaf daarnaast ook een toelichting over de uitkomsten van de onderhandelingen over de verordeningen voor het Fonds voor Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP), het Europees Fonds voor Concurrentievermogen (ECF) en Europa in de Wereld (Global Europe; GE). Tijdens de Raad werd voor alle drie de verordeningen een gedeeltelijke algemene oriëntatie (PGA) bereikt. België onthield zich bij de stemming over de NRPP-verordening. Voor Vlaanderen blijft het NRPP té gecentraliseerd en houdt het onvoldoende rekening met de autonome rol van regio's. België benadrukte voorts ook het belang van de continuïteit van betalingen onder het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), mocht het NRPP niet tijdig kunnen worden aangenomen. Dit is ook een belangrijk aandachtspunt voor Vlaanderen. Voor wat betreft ECF en GE konden Vlaanderen en België instemmen met de gedeeltelijke algemene benadering.

1.3 EU-handelsagenda blijft in beweging: focus op strategische autonomie en open markten

In juni stond het Europese handelsbeleid opnieuw in het teken van het vinden van een evenwicht tussen openheid en economische veiligheid. Zo stond de handelsrelatie met China op de agenda van zowel de Raad Buitenlandse Zaken als de Europese Raad de afgelopen maand. Hierin roept Vlaanderen op tot het vinden van een goed evenwicht tussen open handel enerzijds en een level playing field en wederkerigheid in de handelsrelatie anderzijds. Deze maand werd ook gemarkeerd door de goedkeuring van de EU-omzetting van het "Turnberry akkoord" in het Europees Parlement en in de Raad. Dit betekent de afschaffing van Europese tarieven op Amerikaanse industriële goederen en het verbeteren van markttoegang voor sommige landbouwproducten afkomstig uit de Verenigde Staten. Ondertussen lopen de onderhandelingen met toekomstige handelspartners gestaag verder, vooral met enkele ASEAN-landen wordt goede vooruitgang geboekt. Voor Vlaanderen blijft het cruciaal dat de EU inzet op ambitieuze handelsakkoorden die onze exportgerichte economie ondersteunen. Het is daarbij essentieel dat markttoegang en gelijk speelveld centraal staan. Vlaanderen blijft zich actief positioneren binnen de Belgische coördinatie om deze belangen te waarborgen.

1.4 Informele Raad Cultuur over AI en culturele rechten en de bestrijding van illegale handel in cultuurgoederen

Op 1 en 2 juni vond de Informele Raad Cultuur plaats in Nicosia. Deze was oorspronkelijk gepland op 5 en 6 maart, maar werd vanwege de geopolitieke situatie in de regio uitgesteld. Slechts een beperkt aantal ministers en staatsecretarissen was aanwezig. Ook Zwitserland en Noorwegen waren uitgenodigd. De Commissie werd vertegenwoordigd door Commissaris Glenn Micallef en het Europees Parlement door Nela Riehl, voorzitter van de commissie Cultuur. België werd vertegenwoordigd door Jeanne Brunfaut, administrateur-generaal Cultuur van de Franse Gemeenschap. Op de agenda stonden twee beleidsdebatten, nl. over AI en culturele rechten en over de bestrijding van de illegale handel in cultuurgoederen. In beide debatten was er een brede consensus onder de lidstaten. In het eerste beleidsdebat werd gepleit voor een mensgerichte aanpak met aandacht voor het beschermen van culturele en taalkundige diversiteit. Daarnaast werd ook gepleit voor een sterk Europees wetgevende kader voor de bescherming van auteursrechten, eerlijke vergoeding voor makers en meer transparantie. Verder was er ook aandacht voor het versterken van digitale vaardigheden. Belangrijke punten voor Vlaanderen waren de taalkundige diversiteit in AI-modellen en de aandacht voor zowel de uitdagingen als kansen van AI. In het beleidsdebat over de illegale handel van cultuurgoederen werd het belang van internationale en cross-sectorale samenwerking benadrukt. Een aantal lidstaten pleitte voor meer geharmoniseerde regels en versterkte due diligence terwijl andere de focus legden op implementatie en goede samenwerking. Vlaanderen behoorde daarbij tot de tweede groep en gaf aan open te staan voor verder onderzoek en een gecoördineerde aanpak tussen lidstaten. AI werd breed erkend als nuttig instrument voor traceerbaarheid en opsporing. Verder werd ook gepleit voor publieke bewustmaking.

1.5 Cohesieministers bespreken Eilandenstrategie en *Right To Stay* op informele raad in Cyprus

Op 5 juni kwamen de ministers bevoegd voor cohesiebeleid samen in Cyprus voor een informele raad. Op de agenda stond onder meer de nieuwe Eilandenstrategie van de Europese Commissie. België, vertegenwoordigd door de Diplomatiek Vertegenwoordiger van Vlaanderen bij de EU, onderstreepte het belang van plaatsgebonden beleid en meerlagig bestuur binnen cohesiebeleid en hoe dit ook voor eilanden essentieel is. Daarnaast hielden de ministers een debat over '*the Right to Stay*', waarbij ze benadrukten dat maatregelen nodig zijn om te verzekeren dat burgers kunnen kiezen of ze blijven in of weggaan uit hun woonplaats. De Commissie zal hier binnenkort een mededeling over publiceren. Lidstaten maakten ook van de gelegenheid gebruik om hun posities over de Nationale en Regionale Partnerschapsplannen te herhalen. Zo onderstreepte België dat het nieuwe MFK de diversiteit en het eigenaarschap van regio's moet ondersteunen, zodat deze hun eigen ontwikkelingsproces kunnen vormgeven. Dit komt zowel de cohesie als de competitiviteit van Europa ten goede. Tot slot waren er

presentaties door de Europese Rekenkamer en de Europese Investeringsbank, en gaf het Iers voorzitterschap inzicht in hun prioriteiten en planning.

1.6 Uitgestelde defensietop plaatst Oekraïne en maritieme veiligheid bovenaan de agenda

De uitgestelde informele bijeenkomst van de EU-ministers van Defensie van 7 en 8 juni in Nicosia stond in het teken van de Europese steun aan Oekraïne, maritieme veiligheid en de Europese veiligheidsstrategie. De ministers bevestigden opnieuw hun engagement voor de soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van Oekraïne, waarbij het Cypriotische voorzitterschap benadrukte dat steun aan Oekraïne een centrale prioriteit blijft. Daarnaast bespraken zij maritieme veiligheid, met bijzondere aandacht voor de bescherming van de vrijheid van scheepvaart, kritieke maritieme infrastructuur en de aanpak van de Russische schaduwvloot. Tijdens de werklunch over de Europese veiligheidsstrategie lag de focus op het versterken van de Europese defensieparaatheid, een sterkere Europese pijler binnen NAVO en een sneller en doeltreffender EU-optreden bij crises en dreigingen.

1.7 Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie (TTE) neemt conclusies aan over de EU-havenstrategie, uitkijken naar de implementatiefase

Op 8 juni vond in Luxemburg de formele Transportraad plaats. Daar werden twee conclusies van de lidstaten goedgekeurd over de EU-havenstrategie en de industriële maritieme strategie, die de Europese Commissie eerder dit jaar had gepubliceerd. Minister Crucke vertegenwoordigde de Belgische delegatie. Gezien de omvangrijke Vlaamse bevoegdheden inzake havens, nam Vlaanderen een leidende rol op bij de voorbereiding van de Belgische positie én de tussenkomst tijdens de Raad. Voor Vlaanderen stonden tijdens de tussenkomsten, twee prioriteiten centraal: a) de nood aan voldoende financiering voor hinterlandverbindingen en dual use investeringen b) en de impact van het ETS-systeem op de concurrentiekracht van Europese havens. Vooral het risico op koolstoflekkage werd benadrukt, gezien dit de positie van Vlaamse havens kan verzwakken. Daarnaast werden in de marge van de Raad twee ministeriële initiatieven ondertekend. Een eerste initiatief focust op de ontwikkeling van grootschalige, grensoverschrijdende testplatformen voor autonome voertuigen. Een tweede initiatief beoogt de versnelling van de uitrol van laadinfrastructuur voor vrachtwagens langs belangrijke Europese transportcorridors, waaronder de E40 in Vlaanderen.

1.8 Digitale soevereiniteit, minderjarigen en marktintegratie worden besproken in de Raad Telecom

Op de Telecomraad van 9 juni bereikten de lidstaten een algemene benadering over de European Business Wallets, een instrument dat administratieve lasten voor bedrijven moet verlagen; Vlaanderen benadrukte hierbij, samen met andere lidstaten, het belang van interoperabiliteit met bestaande nationale systemen. Over de Digital Networks Act en de Cybersecurity Act 2 werd voortgang gerapporteerd, waarbij veel lidstaten, waaronder België, vroegen om voldoende nationale flexibiliteit en een eenvoudiger, minder bureaucratisch kader. De Raad wisselde ook van gedachten over de versterking van de EU-ITU-samenwerking en over de technologische soevereiniteit van overheidsdiensten, in het licht van het pas gepubliceerde Tech Sovereignty Package (met o.a. de Cloud and AI Development Act, Chips Act 2.0 en de Open Source-strategie). Bij dat laatste punt pleitte Vlaanderen voor een evenwicht tussen het opbouwen van Europese capaciteit en het behoud van een open, innovatievriendelijke markt. Tot slot bevestigden de meeste lidstaten dat de bescherming van minderjarigen online een absolute prioriteit blijft; de Commissie wacht de aanbevelingen van haar adviseurspanel deze zomer af om met een voorstel voor een "social media delay" te komen, waarbij ze uitdrukkelijk afstand neemt van het concept "social media ban". Daarnaast werden ook de Digital Omnibus-onderhandelingen en het werkprogramma van het inkomend Iers voorzitterschap toegelicht.

1.9 Eurogroep bespreekt budgettaire ontwikkelingen en technologische soevereiniteit

Tijdens de Eurogroep van 11 juni bespraken de ministers zoals steeds de recente macro-economische en begrotingsontwikkelingen in de eurozone. De ministers richtten zich deze maand vooral op begrotingsvraagstukken, ter voorbereiding van de verklaring over de vooruitzichten voor de eurozone in juli. In dat verband bespraken de ministers ook de uitbreiding van de nationale ontsnappingsclausule voor defensie naar energiemaatregelen. Een aantal lidstaten wezen op het risico van het ondermijnen van de geloofwaardigheid van het Europese begrotingskader. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) presenteerde daarnaast de conclusies van zijn jaarlijkse artikel IV-evaluatie van het eurozonebeleid. Gelet op de hoge schuldgraad in de EU, raadt het IMF onder andere aan dat energiesteunmaatregelen beperkt worden in de tijd en geconcentreerd zijn op kwetsbare huishoudens. Verder adviseert het IMF te blijven inzetten op verduurzaming en hernieuwbare energie om de energieafhankelijkheid verder af te bouwen. Daarnaast bespraken de ministers de structurele uitdagingen rond technologische soevereiniteit. Hoewel Europa over voldoende talent beschikt, blijft het opschalen van innovaties een knelpunt. De ministers benadrukten dat het ontwikkelen van mondiale spelers essentieel blijft voor strategische autonomie. De financiering hiervan moet worden ondersteund via de Spaar- en Investeringsunie, die Europese spaargelden beter moet mobiliseren voor productieve investeringen.

1.10 Raad ECOFIN bereikt akkoord over CBAM-verordening en bespreekt de Spaar- en Investeringsunie

Op de Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) van 12 juni 2026 bereikten de ministers een algemene benadering over de verordening tot uitbreiding van het toepassingsgebied van het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) naar downstreamproducten en over maatregelen tegen ontwijking. Daarnaast besprak de Raad opnieuw de politiek gevoelige elementen van het Marktintegratie en -toezichtspakket (MISP) in het kader van de Spaar- en Investeringsunie, waaronder de governance van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA). België pleitte opnieuw voor een grotere rol van de nationale toezichthouders en de Board of Supervisors in de besluitvorming en benadrukte het belang van een kostenefficiënte financiering van ESMA. De Europese Commissie stelde voorts het Lentepakket 2026 voor, met onder meer de aangekondigde uitbreiding van de nationale ontsnappingsclausule naar energie-uitgaven. Tot slot keurde de Raad het gewijzigde uitvoeringsbesluit van onder meer het Belgische RRF-plan goed.

1.11 De Raad Buitenlandse Zaken versterkt de EU-lijn rond Oekraïne en buigt zich over China en wereldwijde spanningen

De Raad Buitenlandse Zaken van 15 juni besliste tot verdere druk op Rusland, met de voorbereiding van een eenentwintigste sanctiepakket en de versterking van bestaande maatregelen. Er werd overeenstemming bereikt om Europese financiering voor Oekraïne sneller te mobiliseren via de Europese Vredesfaciliteit, de Faciliteit voor Oekraïne en de EU-lening. De opening van cluster één in de toetredingsonderhandelingen met Oekraïne werd bevestigd, met de afspraak om de volgende clusters versneld te openen. Voor het Midden-Oosten bevestigden de ministers de steun voor maritieme veiligheid in de Straat van Hormuz en voor verdere Europese inzet rond de-escalatie en humanitaire toegang in Gaza. Voor Libanon werd een steunpakket van honderd miljoen euro via de Europese Vredesfaciliteit goedgekeurd, gericht op stabilisatie. De Raad gaf de Europese Commissie de opdracht om tegen de volgende Raad Buitenlandse Zaken concrete opties uit te werken voor mogelijke handelsbeperkende maatregelen tegen producten uit Israëlische nederzettingen. Tijdens de lunch bespraken de ministers in beperkt formaat de betrekkingen tussen de EU en China.

1.12 EPSCO Gezondheidsraad focust op biotech, medische hulpmiddelen en gezondheidsveiligheid

Op deze EPSCO Gezondheidsraad in Luxemburg werd België vertegenwoordigd door Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. De Europese Commissie werd vertegenwoordigd door Olivér Várhelyi, Commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn en Hadja Lahbib, Commissaris voor Humanitaire Hulp en Crisisbeheer. Tijdens de EPSCO-Gezondheidsraad stonden de European Biotech Act en de herziening van de regelgeving voor medische hulpmiddelen centraal. De Raad bereikte een algemene benadering over de richtlijn van de Biotech Act, die door België werd gesteund en door een ruime meerderheid van de lidstaten als een evenwichtig compromis tussen innovatie en veiligheid werd beschouwd. Daarnaast vond een eerste beleidsdebat plaats over de verordening, waarbij de lidstaten de doelstellingen rond competitiviteit en strategische autonomie onderschreven, met bijzondere aandacht voor klinische proeven, financiering, vereenvoudiging, *biosimilars* en betaalbaarheid. Tot slot nam de Raad kennis van het voortgangsrapport over de vereenvoudiging van de verordeningen inzake medische hulpmiddelen en in-vitrodiagnostica. Zowel de lidstaten als de Commissie reageerden positief op de eerste resultaten en riepen het Ierse voorzitterschap op om het dossier prioritair verder te behandelen, met het oog op het bereiken van een algemene benadering. Er werden ook verschillende variapunten besproken, waaronder de Critical Medicines Act (politiek akkoord), de uitbraak van het Bundibugyo Ebola-virus in Centraal-Afrika en de Urban Wastewater Treatment Directive.

1.13 Aanhoudende marktdruk en toekomst Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de EU (GLB) centraal op Raad Landbouw

Tijdens de Raad Landbouw wisselden de landbouwministers van gedachten over de situatie op de landbouwmarkten. Aan het begin van de meeting gaf Oekraïens minister Kachka een update over de impact van de oorlog op de Oekraïense landbouwsector. De Commissie bleef relatief positief over de marktsituatie, maar wees op de aanhoudende druk op verschillende sectoren door onder meer hoge inputprijzen, geopolitieke onzekerheid en ongunstige weersomstandigheden. België benadrukte de moeilijke situatie in een aantal sectoren, waaronder bijvoorbeeld de aardappel- en groentesector, evenals de zuivelsector. Daarnaast stond ook het GLB post-2027 centraal. België beklemtoonde onder meer het belang van een toereikend budget, het behoud van het gemeenschappelijk karakter en een gelijk speelveld, het faciliteren van generatievernieuwing en een duidelijke EU-definitie voor een actieve landbouwer. Tot slot werden, in het kader van het aflopende Cypriotisch voorzitterschap, nog verschillende variapunten besproken over de werkzaamheden onder de Cyprioten.

1.14 Ministers bespreken de evaluatie van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid van de EU (GVB) en begrotingskader van de visserijsector

Minister Crevits heeft tijdens de AGRIFISH-Raad gevraagd om een grondige hervorming van het Europees visserijbeleid en meer duidelijkheid over de financiering van de sector. Hoewel vooruitgang wordt erkend in het duurzaam beheer van visbestanden en in recente voorstellen voor het meerjarig financieel kader, blijft de bezorgdheid groot over de concurrentiekracht, rendabiliteit en vergrijzing van de visserijsector. Vlaanderen pleit voor een flexibeler en meer ecosysteemgericht beheer, met sterkere investeringen in dataverzameling, digitalisering en precisievisserij. Tegelijk wordt gewaarschuwd voor een verdere verbreding van de besteding van Europese middelen zonder voldoende budgettaire garanties. Ook de nadruk op controle en handhaving krijgt kritiek; volgens Vlaanderen liggen samenwerking met vissers en wetenschap en een grotere rol voor regionale adviesraden meer voor de hand. De boodschap aan Europa is duidelijk: zonder ambitieuze hervormingen dreigt de kloof tussen beleid en praktijk verder toe te nemen.

1.15 Ministers van leefmilieu wisselen van gedachten over waterweerbaarheid

De ministers van leefmilieu verzamelden op 25 juni in Luxemburg. Voor België nam, conform de toerbeurtregeling, Waals minister van (o.a.) natuur en bossen Anne-Catherine Dalcq deel. Ook federaal minister Jean-Luc Crucke nam deel als assessor. Er vonden verschillende gedachtewisselingen plaats, o.a. over de Europese Strategie voor Waterweerbaarheid. Eén jaar na het verschijnen hiervan peilde het Cypriotische voorzitterschap naar de voortgang, uitdagingen en verwachtingen van de lidstaten rond waterweerbaarheid en waterefficiëntie. België verwees naar regionale plannen rond waterweerbaarheid, waaronder de Vlaamse Blue Deal 2.0, waarbij de uitdaging erin bestaat om synergieën te creëren tussen waterkwaliteit, landbouw, natuur, klimaatweerbaarheid en recreatie. Een gebiedsgerichte werking per stroomgebied en ondersteund door lokale partnerschappen is daarbij een sleutelfactor. Net als andere lidstaten wees België erop dat het Europese niveau rekening moet houden met lokale en regionale omstandigheden, en vermeldde in die context de moeilijkheden die Vlaanderen ondervindt bij de vergunningverlening voor waterhergebruikprojecten in dichtbevolkte gebieden. België en menig andere lidstaat erkenden het belang van digitale middelen (zoals slimme meters of waterlekdetectie) om waterefficiëntie te verbeteren en onderstreepten het belang van voldoende publieke en private financiering voor waterweerbaarheidsprojecten. Frankrijk, Denemarken, Hongarije, Italië en Spanje gaven mee dat zij gekant zijn tegen aanpassingen aan de kaderrichtlijn water waardoor uitzonderingen op de principes van het bereiken van de goede status en de niet-verslechtering van de status van waterlichamen (voor de mijnbouw of andere sectoren) zouden worden toegestaan. Zij bepleiten dat de huidige (en recent gewijzigde) kaderrichtlijn water voldoende flexibiliteit toelaat om strategische projecten inzake de ontginning of recycling van kritieke materialen te kunnen ontwikkelen.

1.16 Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie (Energie)

Op 26 juni vond de laatste Energieraad plaats onder het Cypriotische Voorzitterschap. In de ochtend werd alvast een algemene benadering bereikt voor het Europese Grids Package. Het Grids Package bestaat uit twee wetgevende dossiers: (1) de richtlijn die betrekking heeft tot het versnellen van de vergunningsprocedures voor netten en (2) de verordening inzake de trans-Europese energie-infrastructuur. Vervolgens vond een uitwisselingsronde plaats omtrent het post-2030 energiekader, waarbij vooruitgeblikt werd naar potentiële doelstellingen die onderdeel zouden uitmaken van de toekomstige energie-architectuur. Zo pleitten sommige lidstaten voor een schone-energietarget (Frankrijk, Nederland, Slovenië) en een target ten dienste van de decarbonisatie van het energiesysteem (België, Tsjechië, Slowakije) of een target gericht tot hernieuwbare energie (Duitsland, Denemarken, Spanje, Luxemburg). Andere boodschappen die werden gedeeld waren het beperken van de hoeveelheid subtargets (België, Tsjechië, Denemarken, Griekenland, Frankrijk, Letland, Roemenië), het pleiten voor het promoten van elektrificatie (Bulgarije, Denemarken, Frankrijk, Spanje, Letland, Nederland, Zweden, Slovenië) en het voorstellen van een (bindende) doelstelling voor grensoverschrijdende interconnecties (België, Bulgarije, Duitsland, Polen, Portugal, Roemenië). Er werd tussen de lidstaten ook van gedachten gewisseld over potentiële coördinatie en antwoordmaatregelen die genomen dienen te worden in de toekomst toe naar aanleiding van de crisis in het Midden-Oosten. Belangrijkste variapunt was de Tsjechische vraag (met steun van onder meer België) tot een specifieke herziening van de methaanverordening om een uitstel qua implementatie met drie jaar om de rapportageplichten van de importerende olie-en gasbedrijven uit derde landen in kader van bevoorradings(on)zekerheid te realiseren. Ten slotte stelde België ook zijn variapunt met betrekking tot het ondersteunen van medische radio-isotopen aan de Raad voor.

1.17 EPSCO Sociaal Beleid: focus op betaalbaar wonen, armoedebestrijding en sociale veerkracht

Op deze EPSCO Raad Sociaal Beleid in Luxemburg werd België vertegenwoordigd door David Clarinval, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw. De Europese Commissie werd vertegenwoordigd door Roxana Mînzatu, Uitvoerend Vicevoorzitter van de Europese Commissie voor Sociale Rechten en Vaardigheden, Kwaliteitsvolle Banen en Paraatheid. De Raad keurde conclusies goed

over de preventie en bestrijding van cybergeweld tegen meisjes en conclusies over huisvesting in het licht van demografische veranderingen. Daarbij werd benadrukt dat nationale beleidsmakers rekening moeten houden met de wisselwerking tussen demografische trends, veranderende woonbehoeften en de toegang tot betaalbare huisvesting. Daarnaast bespraken de ministers het recente sociale pakket en de uitvoering van de EU-strategie tegen armoede, met bijzondere aandacht voor maatregelen die de armoedebestrijdingsdoelstellingen kunnen versnellen en het gebruik van sociale rechten en diensten kunnen bevorderen. Ook vond een gedachtewisseling plaats over woonzekerheid voor studenten en middeninkomens, waarbij succesvolle nationale maatregelen en bijkomende publieke en private investeringen in betaalbare huisvesting werden besproken. Tot slot onderschreef de Raad, naar aanleiding van het voorjaarssemesterpakket van de Commissie, de adviezen van het Werkgelegenheidscomité (EMCO) en het Comité voor Sociale Bescherming (SPC) over de landenspecifieke aanbevelingen voor 2026 en de uitvoering van die van 2025. Tijdens de werklunch wisselden de ministers van gedachten over de bescherming van werknemers tegen de gevolgen van klimaatverandering en extreme temperaturen.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In juni 2026 werden drie voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL regarding the European Investigation Order in criminal matters and the European Remote Participation Order (recast)
- Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE amending Directives 2003/49/EC, 2009/133/EC, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU)2017/1852, (EU) 2025/50 as regards the simplification of the Union framework on direct taxation and supporting growth and competitiveness of the EU
- Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE on administrative cooperation in the field of taxation (recast)

In juni 2026 werden zeven voorstellen van verordening gepubliceerd.

- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on a framework of measures for strengthening the Union’s semiconductor ecosystem, repealing Regulation (EU) 2023/1781 (Chips Act 2.0)
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a framework of measures for strengthening Europe’s cloud and AI ecosystem (Cloud and AI Development Act)
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2021/2115 as regards a specific type of intervention to provide exceptional temporary support under the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and the possibility to adapt direct payments allocations for calendar year 2027 and Regulation (EU) 2021/2116 as regards more flexible rules on payments of advances in response to the increased fertiliser prices due to the Middle East crisis
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol), amending Regulation (EU) 2018/1726 and Regulation (EU) 2024/982, and repealing Regulation (EU) 2016/794
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust) and repealing Regulation (EU) 2018/1727

- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2017/1369 and Regulation (EU) 2020/740 as regards simplification and better use of digital options for energy and tyre labelling
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data

2.2. Aangenomen richtlijnen

In juni 2026 werden drie aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

- Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2026/374 van de Commissie van 20 februari 2026 tot wijziging van Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2017/593 wat betreft de voorwaarden voor het aanbieden door derden van uitvoerings- en researchdiensten aan beleggingsondernemingen die portefeuillebeheer of andere beleggings- of nevendiensten aanbieden
- Richtlijn (EU) 2026/1194 van de Raad van 26 mei 2026 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actieve en passieve kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen ten behoeve van de burgers van de Unie die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten (herschikking)
- Richtlijn (EU) 2026/1472 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2026 tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaamse omzettingstabellen

De Europese Commissie publiceert jaarlijks het Single Market and Competitiveness Scoreboard, waarin de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten voor interne marktrichtlijnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt gewerkt met halfjaarlijkse momentopnames (juni en december), wat zorgt voor een consistente rapportering van het omzettingsdeficit.

Ook in Vlaanderen wordt deze methodiek gevolgd om de cijfers gestructureerd op te volgen. De tellingen kunnen wel afwijken, aangezien de Vlaamse rapportering alle om te zetten richtlijnen omvat en niet enkel de interne marktrichtlijnen.

In de bijlagen vindt u drie tabellen:

- De eerste twee geven een stand van zaken op de volgende twee meetmomenten.

- De derde biedt een vooruitblik op richtlijnen met een omzettingstermijn binnen een jaar of later.

Deze werkwijze laat toe om de omzetting van richtlijnen helder en regelmatig op te volgen, gebaseerd op een Europese aanpak.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen juni 2026

De tabel telt 17 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn slechts 5 richtlijnen reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen december 2026
De tabel telt 9 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

Tabel met om te zetten richtlijnen na juni 2027 (en later)
De tabel telt 15 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in juni 2026 nog maatregelen nemen in 26 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 14 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

- 12 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in juni 2026 betrokken in 13 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 7 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

- 6 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management